

T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ SAVUNMA SINAVI
İSLAM TARİHİ VE SANATLARI
ANABİLİM DALI

TEZ BAŞLIĞI : “Delil Kurumunun Kaldırılmasına Tepkiler
ve Kadıkıran İsyanı”

SUNAN : Nazım KARAKOYUN

DANIŞMAN : Yrd. Doç. Dr. Abdullah BAY

SINAV TARİHİ : 18 Temmuz 2017

SAAT : 10.00

SINAV YERİ : RTEÜ İlahiyat Fakültesi Çok Amaçlı
Toplantı Salonu C Blok 4. kat

ÖZET

Osmanlı ordusu içerisinde yükselme döneminden itibaren örgütlenerek tarih sahnesine çıkan ve cesaretlerinden dolayı Deli ismini alan Delil askerleri birçok yönden farklılık arz etmektedir. En ayırt edici özellikleri ise kıyafetleri olmuştur. Fakat Osmanlı ordusundaki bozulmalardan bu kurum da nasibini almış ve zamanla eşkıyalık yapmaya başlamışlardır. Bu sebeple 1829 yılında bu kurum kaldırılmıştır. Bunun üzerine başıboş kalan bazı ocak mensupları buldukları ilk fırsatta isyan etmişlerdir. Bu isyanların en önemlisi ise Kadıkıran Mehmed Ağa'nın çıkardığı isyan olmuştur. Kadıkıran ilk olarak 1824 yılında eşkıyalık yapmaya başlamıştır. Adamlarını dağıtıp İstanbul'a gitmesi emredilen Kadıkıran, bu emre uymayınca yakalanması için hakkında ferman çıkmıştır. Taşradaki yöneticilerin sıkı işbirliği ile birlikte zor durumda kalan Kadıkıran, Kars hududundan Rusya'ya kaçmayı başaramamıştır. Bu dönemde Osmanlı-Rus ilişkileri iyi olduğu için Kadıkıran ve maiyeti Erzurum valisine iade edilmiştir. Bir süre sonra adamlarıyla birlikte İstanbul'a gönderilen Kadıkıran, donanmada küreğe konulmuş; böylece birkaç yıldan beri halka sıkıntı veren ve devlet otoritesine karşı çıkan Kadıkıran isyanı sona ermiştir.